

2018

Dagtilbudsprognose 2018-2025

Center for Dagtilbud og Uddannelse

Ishøj Kommune

01-05-2018

Indhold

1. Indledning	2
2. Ishøj Kommunes befolkningsprognose – udviklingen i antallet af børn i Ishøj Kommune	3
3. Dagtilbudsprognose - udviklingen i antallet af børn i kommunens dagtilbud	5
3.1. Dagtilbudspladser til 0-2-årige (vuggestue- og dagplejepladser)	5
3.2. Dagtilbudspladser til 3-6-årige (børnehavepladser)	7
3.3. Alle 0-6-års dagtilbudspladser	8
3.4. Fremtidige behov for dagtilbudspladser.....	9
4. Analyse af anvendelsesmønstre.....	11
4.1. Forholdet mellem normering og det faktiske antal indskrevne børn i de enkelte dagtilbud	11
4.2. Alderssammensætningen i dagtilbuddene	13
4.3. Grænsekrydsere	15
4.4. Dækningsgrader.....	19
4.5. Belægning hen over året	20
Bilag 1: Dagtilbudsprognosens præcision.....	23

1. Indledning

Formålet med denne dagtilbudsprognose er at skabe overblik over udviklingen i behovet for pladser i kommunens dagtilbud. På baggrund af dagtilbudsprognosen fastlægges institutionernes børnenormering. Dette sker årligt i forbindelse med budgetlægningen.

Dagtilbudsprognosen er opdelt i to overordnede kapitler: Et prognoseafsnit om udviklingen i dagtilbudspladser og det forventede pladsbehov i år 2018 og frem til år 2025 (kapitel 3) og et kapitel, der analyserer, hvordan en række anvendelsesmønstre vedrørende de indskrevne børn i dagtilbuddene har været i år 2017 og tidligere (kapitel 4). Anvendelsesmønstre er f.eks. hvor mange forældre, der vælger at have deres børn i dagtilbud, hvor mange der vælger institutioner i andre kommuner og fordelingen af børnenes alder i dagtilbuddene.

Det bærende fundament for dagtilbudsprognosen er Ishøj Kommunes befolkningsprognose, der udarbejdes en gang årligt. Dette års dagtilbudsprognose bygger på kommunens befolkningsprognose for 2018-2025, som er godkendt i Byrådet den 3. april 2018.

Udover befolkningsprognosen bygger dagtilbudsprognosen på det seneste års faktuelle tal for anvendelsesmønstre. Antallet af børn i dagtilbudsprognosen er opgjort som helårsbørn. Helårsbørn er en betegnelse for det gennemsnitlige antal børn i kommunens dagtilbud igennem året. Antallet af børn er i rapporten angivet i afrundede tal.

Det forventede antal vuggestue-, dagpleje- og børnehavebørn i de forskellige år er beregnet ud fra dækningsgraden. Dækningsgraden er et udtryk for procentdelen af Ishøj Kommunes børn, der i 2017 både var bosiddende i Ishøj og havde en vuggestue-, dagpleje- eller børnehaveplads i Ishøj, plus antallet af børn fra andre kommuner¹ som havde en vuggestue-, dagpleje- eller børnehaveplads i Ishøj Kommune det pågældende år.

Til de forventede tal for indskrevne børn i kommunens dagtilbud er der knyttet en vis statistisk usikkerhed. Denne usikkerhed hænger bl.a. sammen med befolkningsprognosens træfsikkerhed og fremtidige ændringer i forældrenes anvendelsesmønstre.

Som noget nyt indgår der i dette års dagtilbudsprognose en kapacitetsopgørelse for det fremtidige behov for dagtilbudspladser i Ishøj Kommune i årene 2018-2025 (kapitel 3, afsnit 3.4).

¹ Dagtilbudsloven § 28 foreskriver, at alle børn har adgang til at blive optaget i et dagtilbud i en anden kommune end bopælskommunen fra det tidspunkt, hvor forældrene har fået tilsagn om tilskud fra bopælskommunen. Dog kan en kommunalbestyrelse lukke ventelisten for børn fra andre kommuner af kapacitetsmæssige årsager eller af hensyn til børn fra kommunen. Endvidere foreskriver Dagtilbudsloven § 28, at alle børn i forbindelse med flytning til en anden kommune har ret til at bevare deres dagtilbudsplads i fraflytningskommunen

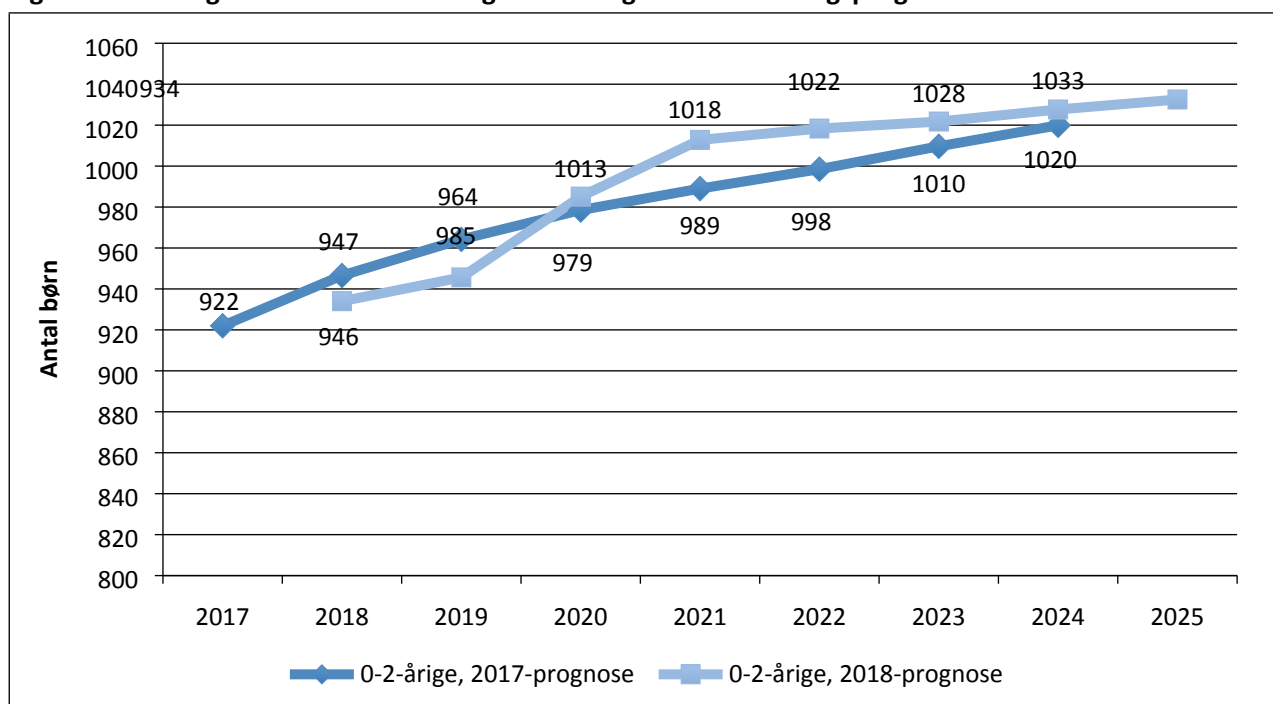
2. Ishøj Kommunes befolkningsprognose – udviklingen i antallet af børn i Ishøj Kommune

I dette kapitel gennemgås den forventede udvikling i antallet af børn på baggrund af befolkningsprognosen fra henholdsvis 2017 og 2018.

Figur 1 og 2 viser forskellene mellem 2017- og 2018-befolkningsprognosen i forhold til den forventede udvikling i antallet af 0-2-årige og 3-6-årige børn i Ishøj Kommune.

Prognosen for 2017 dækker perioden 2017-2024, mens prognosen for 2018 dækker perioden 2018-2025.

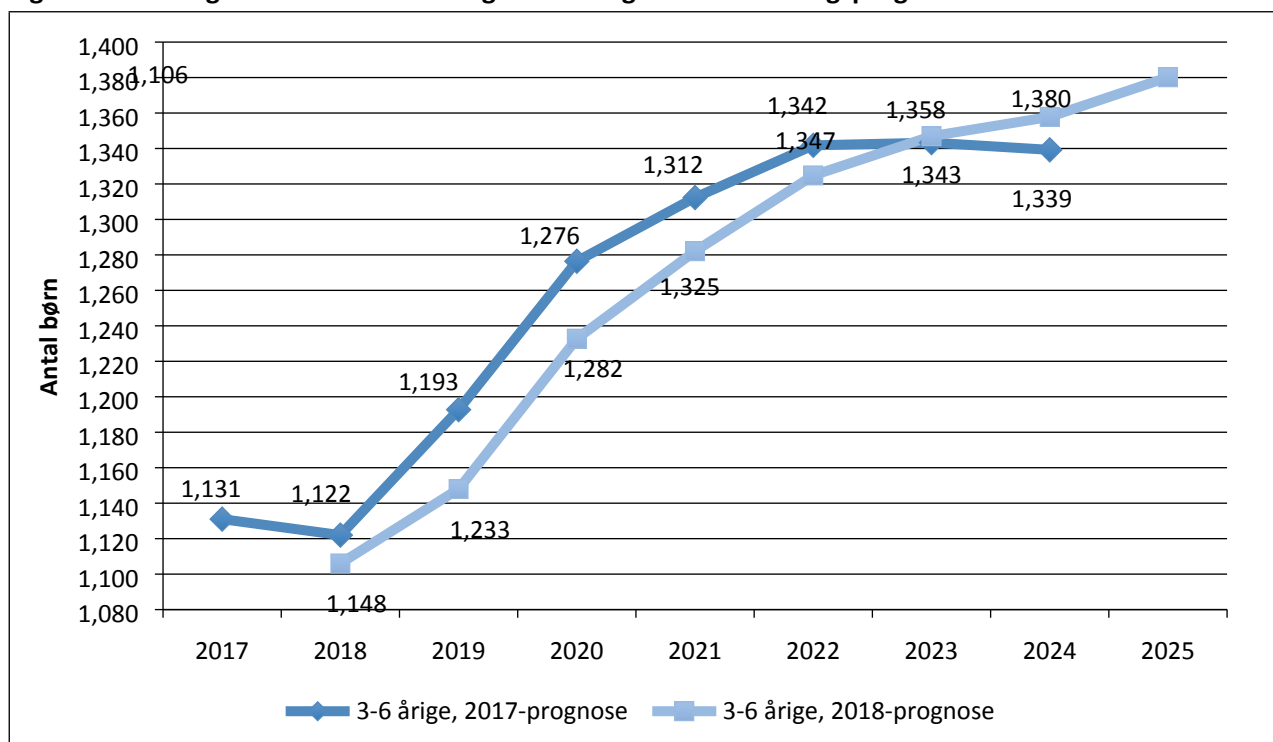
Figur 1. Udviklingen i antallet af 0-2-årige i 2017- og 2018-befolkningsprognosen

Den mørkeblå kurve viser det forventede antal 0-2-årige i befolkningsprognosen for 2017, mens den lyseblå kurve viser det forventede antal 0-2-årige i befolkningsprognosen for 2018.

I figur 1 fremgår det, at prognoserne fra 2017 og 2018 overordnet set viser den samme stigende tendens i børnetallet. Fra 2017-prognosen til 2018-prognosen er der dog sket en opjustering i det forventede antal 0-2-årige børn fra år 2020 og frem, mens der er sket en nedjustering i det forventede antal 0-2-årige i 2018 og 2019. Opjusteringen fra 2020 og frem svarer til en stigning på 1-2 %, mens nedjusteringen for 2018 og 2019 svarer til et fald på 1-2 %.

Figur 2. Udviklingen i antallet af 3-6-årige i 2017- og 2018-befolkningsprognosen

Af figur 2 fremgår det, at det forventede antal 3-6-årige børn er nedjusteret i årene 2018 til 2022 i 2018-prognosen sammenlignet med 2017-prognosen. Fra år 2023 er 2018-prognosen dog opjusteret i forhold til prognosen for 2017. I 2019 er forskellen i det forventede antal børn fra 2017- til 2018-prognosen på -45 børn (svarende til et fald på 4 %).

3. Dagtilbudsprognose - udviklingen i antallet af børn i kommunens dagtilbud

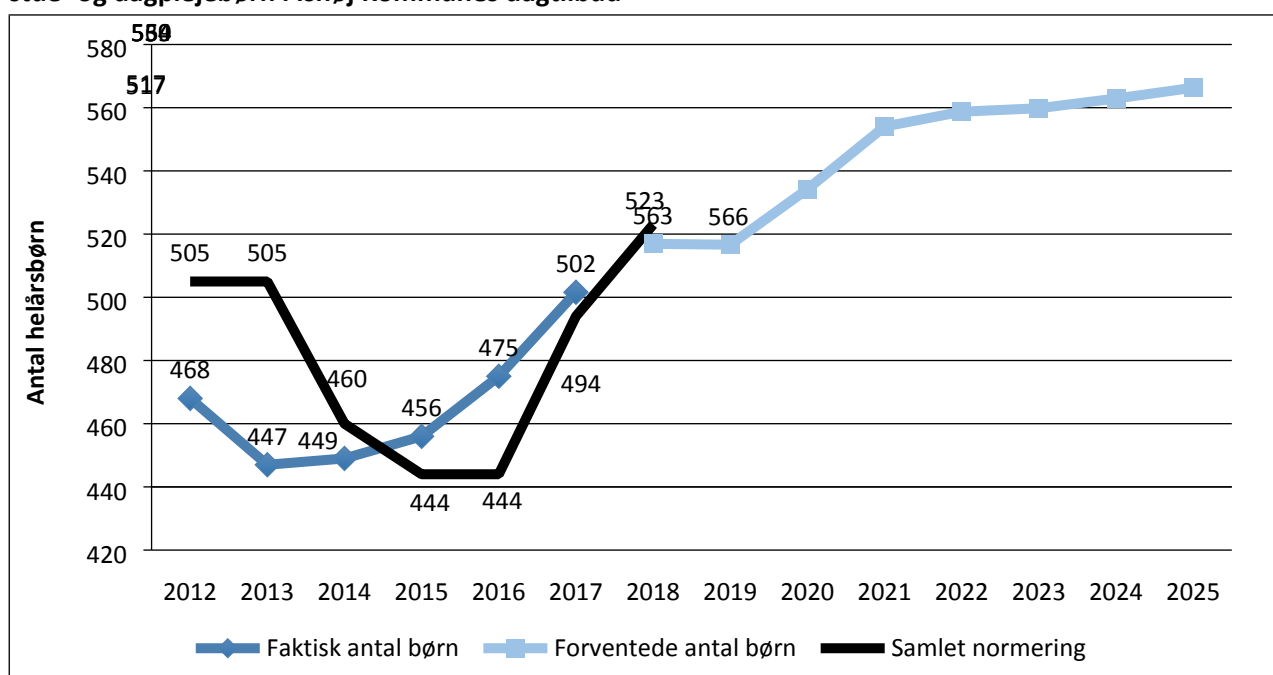
I dette kapitel beskrives udviklingen i antallet af børn i kommunens dagtilbud fra 2012 til 2017 og den prognosticerede udvikling fra 2018 til 2025.

De forskellige afsnit ser nærmere på udviklingen af henholdsvis vuggestue-, dagpleje-, og børnehavepladser gennem årene og de normeringer, som er blevet vedtaget i forbindelse med budgetvedtagelserne. Udviklingen af dagtilbudspladser er vist historisk frem til 2017 og som det forventede behov frem til 2025².

3.1. Dagtilbudspladser til 0-2-årige (vuggestue- og dagplejepladser)

Figur 3 nedenfor viser det normerede antal 0-2-årspladser (vuggestue- og dagplejepladser), det faktiske antal indskrevne børn i årene 2012-2017, og det forventede antal indskrevne børn i årene 2018-2025.

Figur 3. Antal normerede vuggestue- og dagplejepladser og antallet af faktiske og forventede vuggestue- og dagplejebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

Den sorte linje i figuren markerer børnenormeringen i perioden 2012 til 2018. Den mørkeblå kurve viser det faktiske antal vuggestue- og dagplejebørn i de foregående år, mens den lyseblå kurve viser det antal børn, der forventes at ville benytte kommunens vuggestue- og dagplejetilbud i fremtiden.

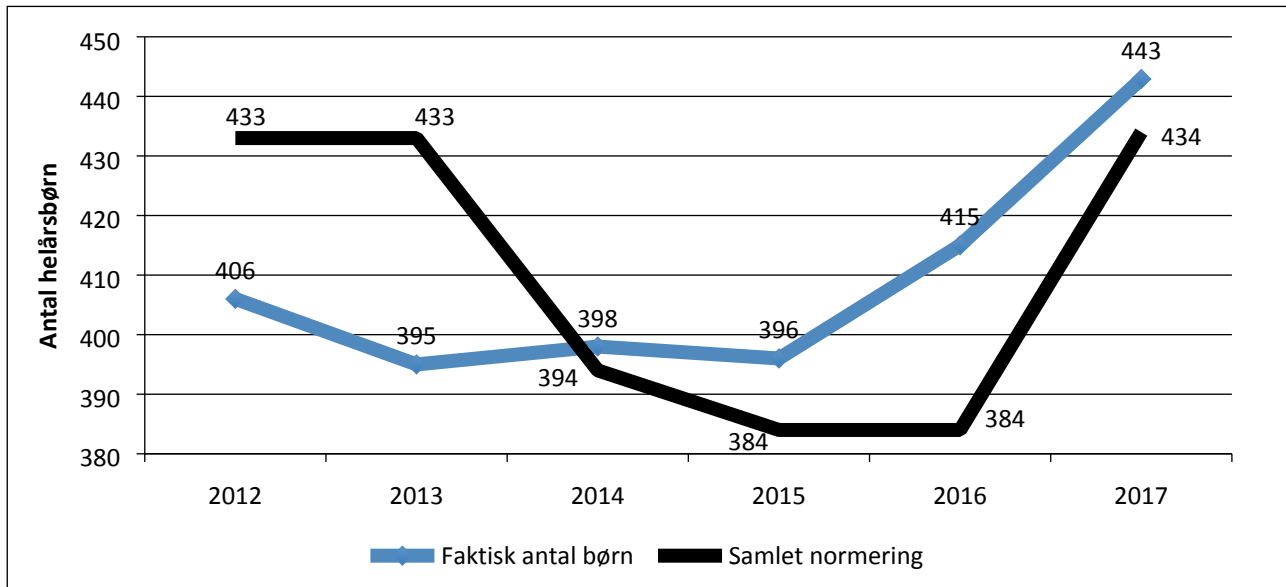
Det ses af figur 3, at antallet af indskrevne vuggestue- og dagplejebørn har været faldende frem til 2013, hvorefter der har været en stigning i antallet af indskrevne børn i kommunens 0-2-års dagtilbud. Fra 2013

² De historiske og prognosticerede børn i Ishøj Kommunes dagtilbud tæller udover børn bosiddende i Ishøj Kommune også et mindre antal børn fra andre kommuner.

til 2017 har der været en tilvækst på 55 børn, mens der fra 2017 til 2018 forventes at være en yderligere stigning på 15 børn. Fra år 2019 til 2025 forventes det, at antallet af indskrevne børn vil stige til 566 børn (en stigning på 49 børn), svarende til en stigning på 10 %.

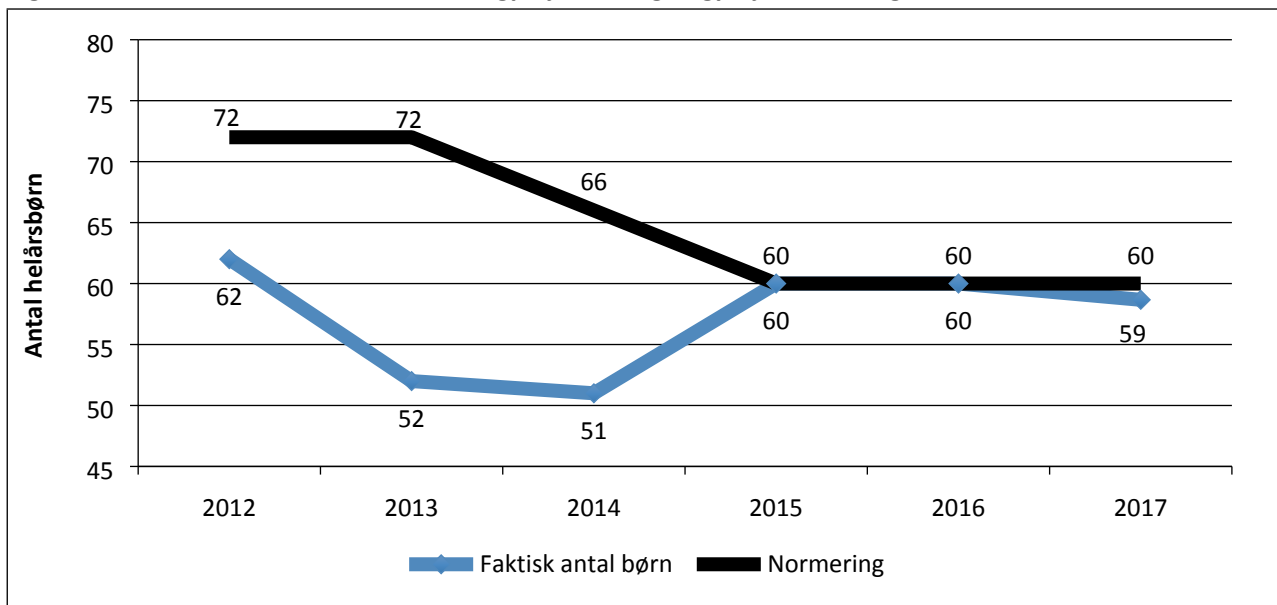
Figur 4 viser det normerede antal vuggestuepladser og det faktiske antal indskrevne børn i perioden 2012–2017, mens figur 5 viser normeringen og det faktiske antal indskrevne børn i dagplejen for samme periode.

Figur 4. Det faktiske antal indskrevne vuggestuebørn og vuggestuenormering, 2012-2017

Det fremgår af figur 4, at normeringen i perioden 2012 til 2013 har ligget højere end det faktiske antal indskrevne børn. Efter nednormeringerne i 2014 til 2016 har antallet af indskrevne børn ligget højere end normeringen.

Figur 5. Det faktiske antal indskrevne dagplejebørn og dagplejenormering, 2012-2017

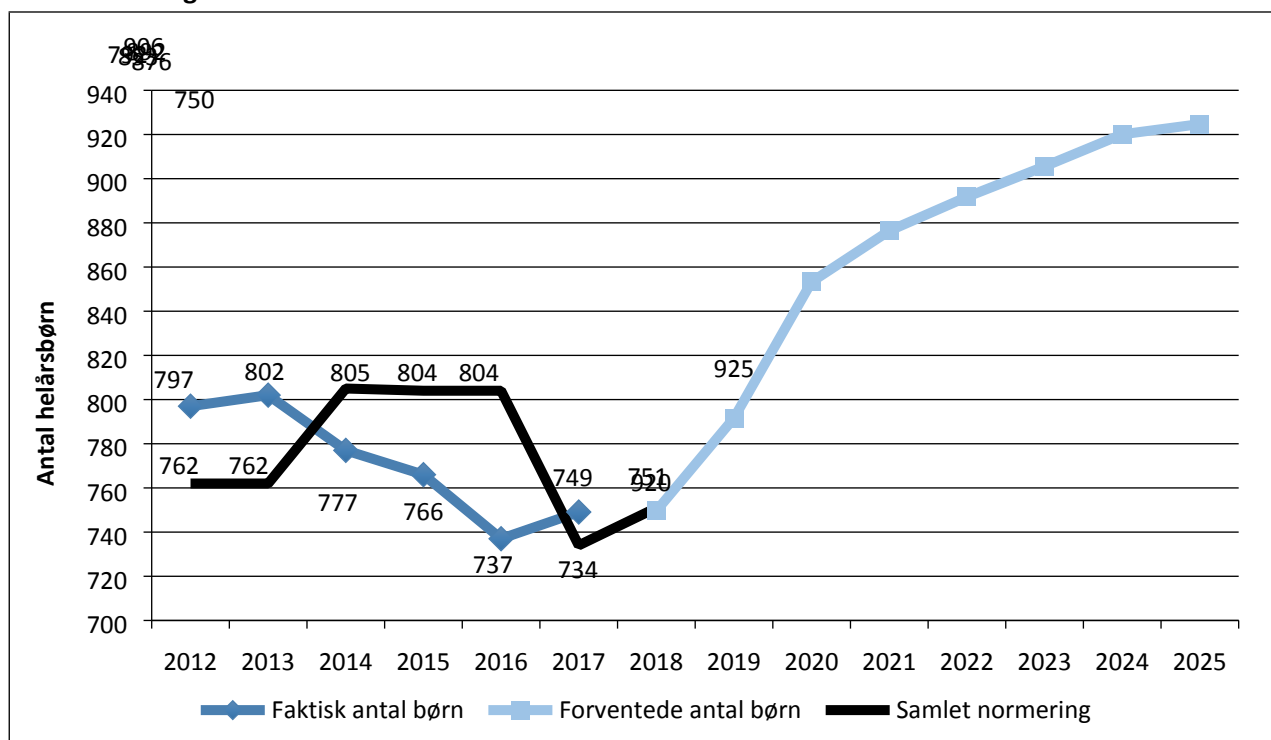
Figur 5 viser, at dagplejenormeringen helt frem til 2014 har ligget højere end det faktiske antal indskrevne børn. Forskellen var størst i 2013 (20 børn). I 2015 og 2016 var det faktiske antal indskrevne børn identisk med normeringen, mens der i 2017 var en plads i overskud.

Det skal bemærkes, at der tidligere i perioder har været enkelte børn i dagplejen, der har talt for mere end én plads grundet særlige behov hos disse børn. Det faktiske antal dagplejebørn kan derfor i enkelte tilfælde dække over, at der reelt har været færre børn indskrevet.

3.2. Dagtilbudspladser til 3-6-årige (børnehavepladser)

Figur 6 nedenfor viser det normerede antal børnehavepladser, det faktiske antal indskrevne børn i perioden 2012-2017 og det forventede antal indskrevne børn i perioden 2018-2025.

Figur 6. Antal normerede børnehavepladser og antallet af faktiske og forventede børnehavebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

Den sorte linje i figuren markerer det normerede antal børnehavepladser frem til 2018. Den mørkeblå kurve i figuren viser det faktiske antal børnehavebørn i de foregående år, mens den lyseblå kurve viser det antal børn, der forventes at ville benytte kommunens børnehavetilbud fremover.

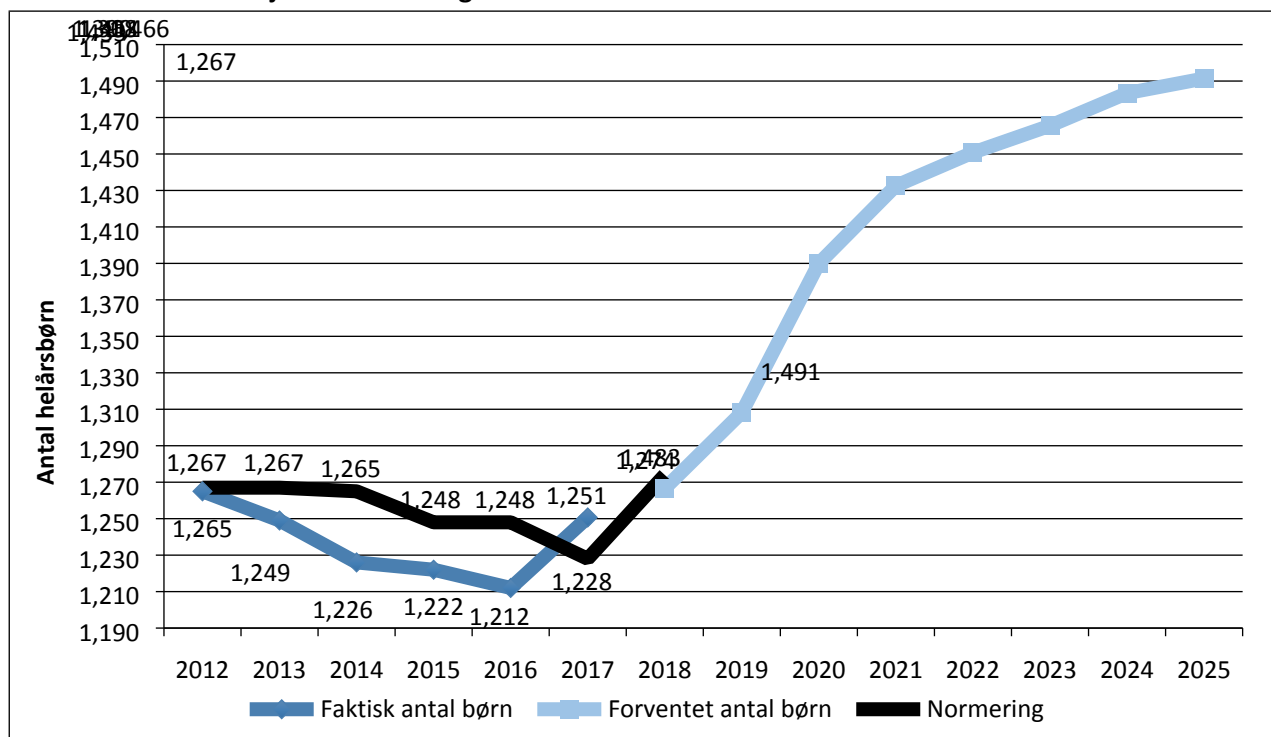
Som det fremgår af figuren, dækkede normeringen på 734 børnehavepladser ikke behovet for 2017, hvor der var 749 børnehavebørn. Normeringen for 2018 er derfor opjusteret til 751 børnehavepladser, hvilket imødekommer det forventede antal børnehavebørn i 2018. Normeringen af børnehavepladser er inklusiv 12 specialbørnehavepladser i Piletræet.

Antallet af børnehavebørn forventes at stige yderligere frem til 2025. Antallet forventes at stige med 175 børn fra 2018 (750 børn) til 2025 (925 børn), hvilket svarer til en stigning på 23 %.

3.3. Alle 0-6-års dagtilbudspladser

Figur 7 nedenfor viser det samlede antal normerede 0–6-års dagtilbudspladser, det faktiske antal indskrevne børn i perioden 2012-2017, og det forventede antal indskrevne børn i perioden 2018-2025.

Figur 7. Antal normerede pladser og det faktuelle og forventede antal af dagpleje-, vuggestue- og børnehavebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

Den sorte linje markerer normeringen frem til 2018. Den mørkeblå kurve viser det faktiske antal børn i de forudgående år, mens den lyseblå kurve viser det antal børn, der forventes at benytte dagpleje-, vuggestue- og børnehavetilbud fra 2018 og frem til 2025.

Det fremgår af figuren, at det samlede antal indskrevne børn i kommunens dagtilbud har ligget under den samlede normering i alle årene fra 2013 til 2016. I 2016 var der samlet set 35 færre børn indskrevet i børnehavet, vuggestue og dagpleje end den samlede normering. I 2017 oversteg antallet af børn derimod normeringen med 23 børn.

Fra 2018 og frem til 2025 forventes en stigning i antallet af indskrevne børn fra 1.267 i 2018 til 1.491 i 2025. De forventede 225 flere indskrevne børn i år 2025 svarer til en stigning på 18 %.

3.3.1. Den budgetterede normering og børneenheder

Som beskrevet i indledningen fastlægges institutionernes børnenormering årligt i forbindelse med budgetlægningen på baggrund af dagtilbudsprognosen.

Med undtagelse af dagplejen er samtlige dagtilbud i Ishøj Kommune integrerede 0-6-års institutioner. Dette skaber fleksibilitet i pladsudnyttelsen mellem vuggestue- og børnehavetilbud. Udgiftsmæssigt er en vug-

gestueplads dog dyrere end en børnehaveplads. I 2018 svarer en vuggestueplads til 1,787 gange udgiften for en børnehaveplads. Forskellen er et udtryk for, at vuggestuebørn kræver flere ressourcer end børnehavebørn. Omregnet svarer en børnehaveplads således til 1 enhed, mens en vuggestueplads svarer til 1,787 enheder. Flexibiliteten i de integrerede institutioner giver således mulighed for at indskrive børn i forhold til en omregnet enhedsnormering.

Omregnet til enheder svarer den budgetterede normering for 2018 til i alt 1.578 enheder³. Prognosen forventer til sammenligning en indskrivning, som ikke er langt derfra, nemlig 1.566 enheder i 2018⁴ og 1.607 enheder i 2019⁵. Bemærk at dagplejepladser ikke er talt med, men både er budgetteret til, og forventet til, 60 pladser i 2018 og 2019. I 2018 svarer det samlede antal normerede enheder således nogenlunde til den forventede indskrivning, mens den forventede indskrivning i 2019 overstiger normeringen for 2018 med 29 enheder, hvilket især skyldes et stigende behov for 3-6-årspladser.

Normeringen for vuggestue- og børnehavepladser tager højde for antallet og alderssammensætningen af de børn, der bruger kommunens dagtilbud med fokus på at skabe bedst mulig overensstemmelse mellem normeringen og det forventede antal børn. Det betyder, at normeringen for en aldersgruppe kan falde samtidig med, at normeringen for en anden aldersgruppe kan stige. Det så vi f.eks. i sidste års prognose, hvor normeringen fra 2016 til 2017 blev opjusteret fra 384 til 434 børn i vuggestuerne, mens den i børnehaverne omvendt blev nedjusteret fra 804 til 734 børn. Fra 2017 til 2018 er normeringerne for både vuggestue og børnehave opjusteret fra henholdsvis 434 til 463 og 734 til 451. Normeringen i dagplejen er med 60 dagplejepladser uændret fra 2017 til 2018.

3.4. Fremtidige behov for dagtilbudspladser

Prognosen viser et stigende behov for dagtilbudspladser i Ishøj Kommune frem til 2025, hvilket betyder, at der kommer et øget pres på de nuværende institutioner. I dette afsnit præsenteres institutionernes maksimale kapacitet i forhold til det forventede behov for dagtilbudspladser fra 2018 til 2025.

Tabel 1 på næste side viser behovet for ekstra vuggestue- og børnehavepladser fra 2018-2025 sammenlignet med daginstitutionernes nuværende maksimale kapacitet.

³ Beregning af de 751 *normerede* børnehavebørn og 463 normerede vuggestuebørn i 2018: $751 * 1 + 463 * 1,787 = 1.578$

⁴ Beregning af de 750 *forventede* børnehavebørn og 457 forventede vuggestuebørn i 2018: $750 * 1 + 457 * 1,787 = 1.566$

⁵ Beregning af de 792 *forventede* børnehavebørn og 456 forventede vuggestuebørn i 2019: $792 * 1 + 456 * 1,787 = 1.607$

Tabel 1: Kapacitetsopgørelse samt behov for ekstra vuggestue- og børnehavepladser, 2018-2025

	Vuggestuepladser	Børnehavepladser	I alt
Eksisterende institutioners maks. kapacitet	452	787	1.239
	Behov for ekstra vuggestuepladser	Behov for ekstra børnehavepladser	Behov for ekstra pladser i alt
2018	5	-37	-32
2019	5	5	10
2020	22	66	88
2021	42	89	131
2022	47	105	152
2023	48	119	167
2024	51	133	184
2025	54	138	192

Af tabellen fremgår det, at der i 2018 vil mangle 5 vuggestuepladser i forhold til institutionernes nuværende maksimale kapacitet. Denne pladsmangel vil stige år for år frem til 2025, hvor der forventes at mangle 54 vuggestuepladser.

Tendensen er den samme for behovet for børnehavepladser med undtagelse af år 2018, hvor det forventes, at der vil være behov for 37 færre pladser i forhold til den maksimale kapacitet. I 2025 forventes det derimod, at der vil mangle 138 børnehavepladser i forhold til institutionernes nuværende maksimale kapacitet.

Som det fremgår af kapitel 3, forventes det, at behovet for dagtilbudspladser vil stige i hele perioden frem til 2025. Det betyder, at der fremadrettet vil være behov for at etablere flere dagtilbudspladser, da institutionernes nuværende maksimale kapacitet ikke kan rumme det stigende behov for dagtilbudspladser.

4. Analyse af anvendelsesmønstre

Det følgende kapitel indeholder en række oplysninger om anvendelsesmønstrene for de indskrevne børn i dagtilbud, herunder alderssammensætning, grænsekrydsere, ind- og udmeldelser mv. Anvendelsesmønstrene ligger sammen med kommunens befolkningsprognose til grund for beregningerne i prognoseafsnittet.

4.1. Forholdet mellem normering og det faktiske antal indskrevne børn i de enkelte dagtilbud

Et centralt redskab til planlægning og økonomistyring i de enkelte dagtilbud er forholdet mellem normeringen og det faktiske antal indskrevne børn. Dagtilbuddenes budgetter reguleres i forbindelse med indskrivning af flere eller færre børn i forhold til dagtilbuddenes normering. Har et dagtilbud flere børn end normeringen, bliver der tilført midler. Har et dagtilbud færre børn end normeringen, bliver der tilsvarende trukket et beløb fra institutionens budget. Reguleringen af midler sker på baggrund af antallet af børneenheder (se afsnit 3.3.1.), og foretages en gang årligt ved afslutning af regnskabsåret. Dagtilbuddene kan løbende følge udviklingen i ProKap, som er det it-system, der styrer reguleringen.

Figur 8 viser forholdet mellem det samlede antal indskrevne børn og det samlede normerede antal børn for de enkelte dagtilbud i kommunen i perioden 2015-2017. Dermed viser figuren også hvilke dagtilbud, der er blevet reguleret op, og hvilke der er blevet reguleret ned i deres budgetter.

Figur 8. Forholdet mellem normering og det faktiske indskrevne vuggestue- og børnehavebørn

	Faktisk/norm. VU-&-BH-børn			Farveskala
	2015	2016	2017	
Bøgely	96%	94%	103%	75-79%
Elverhøj	99%	100%	102%	80-84%
Femkanten	95%	97%	100%	85-89%
Firkløveret	97%	101%	101%	90-94%
Piletræet	93%	92%	108%	95-99%
Regnbuen	100%	96%	100%	100%
Troldebo	98%	99%	106%	100-104%
Trækronerne	101%	99%	102%	105-109%
Tvillingehuset	100%	97%	106%	110-114%
Ørnebo	95%	97%	105%	115-119%
				120-124%
				125 - 150%

Når det faktiske antal indskrevne helårsbørn i et dagtilbud svarer til det normerede antal børn, står der 100 % i feltet. En lavere procentsats end 100 betyder, at dagtilbuddet det pågældende år har ligget under normeringen, dvs. at der har været underbelægning. Omvendt betyder en højere procentsats end 100, at dagtilbuddet har ligget over normeringen, dvs. at der har været en overbelægning. Underbelægning er markeret med rød farveskala, mens overbelægning er markeret med grøn farveskala.

Det fremgår af figuren, at de fleste af dagtilbuddene har været tæt på normeringen de forskellige år, omend der samlet set ses en lille tendens til underbelægning i 2015 og 2016, mens der i 2017 ses en tendens til overbelægning.

Figur 9 viser forholdet mellem dagtilbuddenes normering af vuggestuebørn og det faktiske antal indskrevne vuggestuebørn i kommunen i perioden 2015-2017.

Figur 9. Forholdet mellem normeringen og det faktiske antal indskrevne vuggestuebørn

	Faktisk/norm. VU-børn			Farveskala
	2015	2016	2017	
Bøgely	106%	122%	99%	75-79%
Elverhøj	102%	112%	101%	80-84%
Femkanten	106%	113%	121%	85-89%
Firkløveren	103%	106%	94%	90-94%
Piletræet	99%	108%	111%	95-99%
Regnbuen	101%	102%	101%	100%
Troldebo	94%	102%	100%	100-104%
Trækronerne	102%	101%	103%	105-109%
Tvillingehuset	104%	106%	100%	110-114%
Ørnebo	111%	117%	97%	115-119%
				120-124%
				125 - 150%

Af figur 9 fremgår det, at næsten samtlige dagtilbud i 2015 og 2016 havde et højere antal vuggestuebørn end normeret. I 2016 lå alle 10 dagtilbud over normeringen for vuggestuebørn. I 2017 lå de fleste dagtilbud tæt på normeringen, dog med underbelægning i enkelte dagtilbud og en overbelægning i særligt Femkanten (121 %).

Figur 10 viser forholdet mellem dagtilbuddenes normering af børnehalebørn og det faktiske antal indskrevne børnehalebørn i kommunen i perioden 2015-2017.

Figur 10. Forholdet mellem normeringen og det faktiske antal indskrevne børnehalebørn

	Faktisk/norm. BH-børn			Farveskala
	2015	2016	2017	
Bøgely	92%	84%	105%	75-79%
Elverhøj	98%	92%	102%	80-84%
Femkanten	89%	89%	89%	85-89%
Firkløveren	95%	98%	105%	90-94%
Piletræet	91%	86%	107%	95-99%
Regnbuen	99%	93%	99%	100%
Troldebo	101%	97%	110%	100-104%
Trækronerne	100%	98%	102%	105-109%
Tvillingehuset	98%	93%	111%	110-114%
Ørnebo	88%	87%	110%	115-119%
				120-124%
				125 - 150%

Det fremgår af figur 10, at der i 2015 og 2016 var en tendens til underbelægning. Alle dagtilbud lå i 2016 under normeringen. I 2017 lå næsten alle dagtilbud derimod over normeringen, hvilket skyldes, at normeringen blev nedjusteret fra 804 pladser i 2016 til 734 pladser i 2017 samtidig med, at antallet af børn steg fra 737 børn i 2016 til 749 børn i 2017.

4.2. Alderssammensætningen i dagtilbuddene

De forskellige aldersgrupper har en meget varierende andel af det samlede antal børn i dagtilbuddene i Ishøj Kommune.

Tabel 2 viser fordelingen af 0-6-årige i kommunens dagtilbud i 2017. Aldersfordelingen i de forskellige dagtilbud i 2017 er et udtryk for et generelt mønster, som ikke varierer meget fra år til år.

Tabel 2. Alderssammensætningen for de 0-6-årige i Ishøj Kommunes dagtilbud, 2017

Aldersgrupper	0-årige	1-årige	2-årige	3-årige	4-årige	5-årige	6-årige	I alt
	Aldersgruppernes andel af det samlede antal børn i hhv. dagpleje, vuggestue og børnehave							
Pasningsform	Antal børn							
Dagpleje	59	8%	50%	41%				100%
Vuggestue	443	7%	49%	45%				100%
Børnehave	749		3%	37%	34%	25%	1%	100%

Det fremgår af tabel 2, at der er væsentligt færre 0-årige end 1- og 2-årige, som er indmeldt i dagpleje og vuggestue. Det skyldes, at de fleste børn først starter i dagpleje og vuggestue, når de er omkring 1 år.

Tilsvarende gælder for de børn, der går fra børnehave til sfo1 den 1. april i det år, de starter i skole. De optager således kun en børnehaveplads i de tre første måneder af året – januar til marts. Dermed tæller de kun for en lille andel af det samlede antal helårsbørn i børnehaven.

Hvis et barn fylder 6 år efter den 1. april, vil det allerede være startet i sfo1 som 5-årig. Det er årsagen til, at andelen af 5-årige i børnehave ikke er lige så høj som de 3- og 4-årige. For de 6-årige gælder det, at der er enkelte børn, som får udsat undervisningspligten. Dermed starter de et år senere i sfo1 og skole og stopper således først i børnehaven som 6-årige.

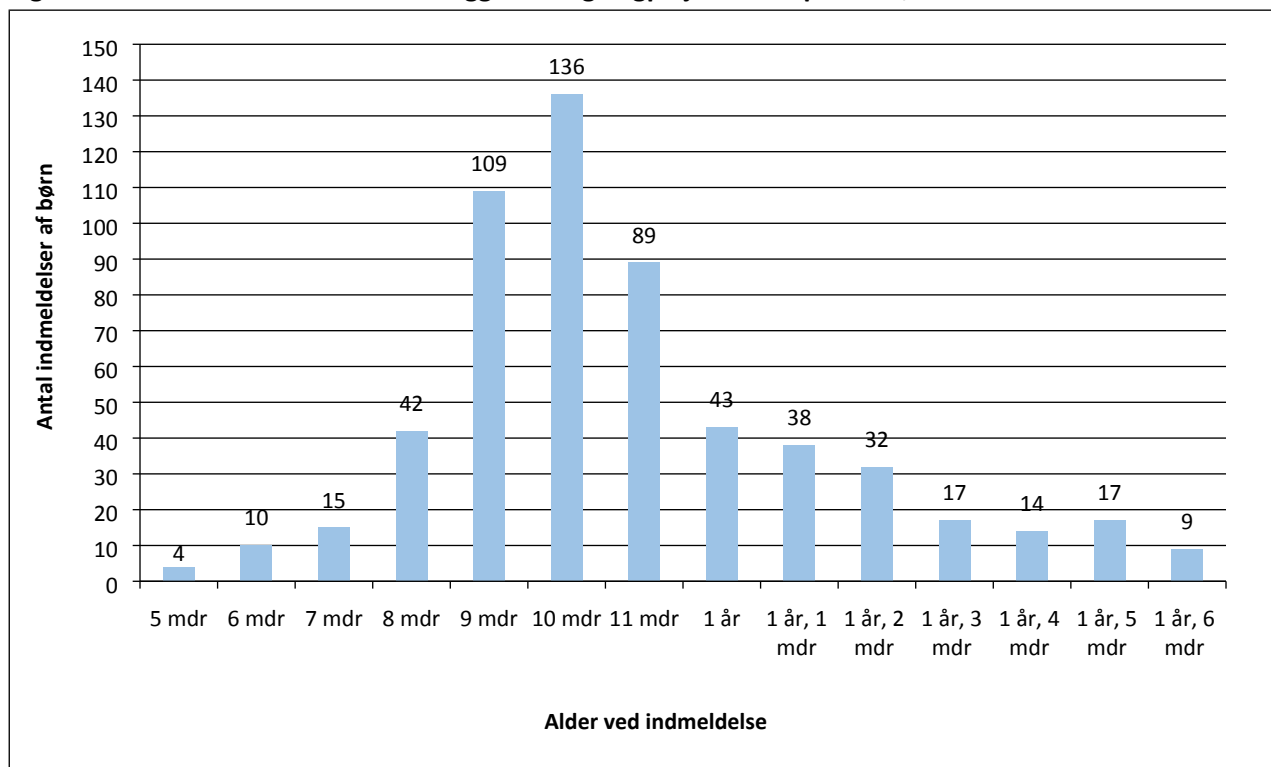
Ovenstående er nogle af de årsager som medvirker til, at befolkningsprognosens forudsigelse af antallet af 0-6-årige ikke kan stå alene som indikator for behovet for pladser i kommunens dagtilbud.

Ifølge Ishøj Kommunes visiteringsregler starter børnene i børnehave, når de er mellem 2 år og 9 måneder og 3 år. Langt de fleste børn starter i børnehave den første dag i den måned, hvor de fylder 3 år. Af og til er der børn, der starter i børnehave allerede, når de er 2 år og 9 måneder. Dette er årsagen til, at 3 % af børnehavebørnene i 2017 var 2 år gamle.

4.2.1. Indmeldelsesmønster

Figur 11 på næste side viser det indmeldelsesmønster, som prognosen benytter til at beregne dækningsgraden for vuggestue- og dagplejebørn⁶, dvs. hvor stor en procentdel af en given årgang, som forventes at ville benytte et dagtilbud. Indmeldelsesmønstret, som ses i figuren, viser det generelle mønster, da dette ikke varierer mærkbart fra år til år.

Figur 11. Antallet af indmeldelser i vuggestue og dagpleje fordelt på alder, 2017

Det ses af figur 11, at indmeldelse i vuggestue og dagpleje primært sker inden barnet fylder 1 år. De fleste forældre vælger således at melde deres barn ind i dagtilbud i de sidste par måneder op til, at barnet fylder 1 år. Det fremgår også, at enkelte børn meldes ind allerede fra de er 5-6 måneder gamle. Efter børnene fylder 1 år er der et dalende antal indmeldelser.

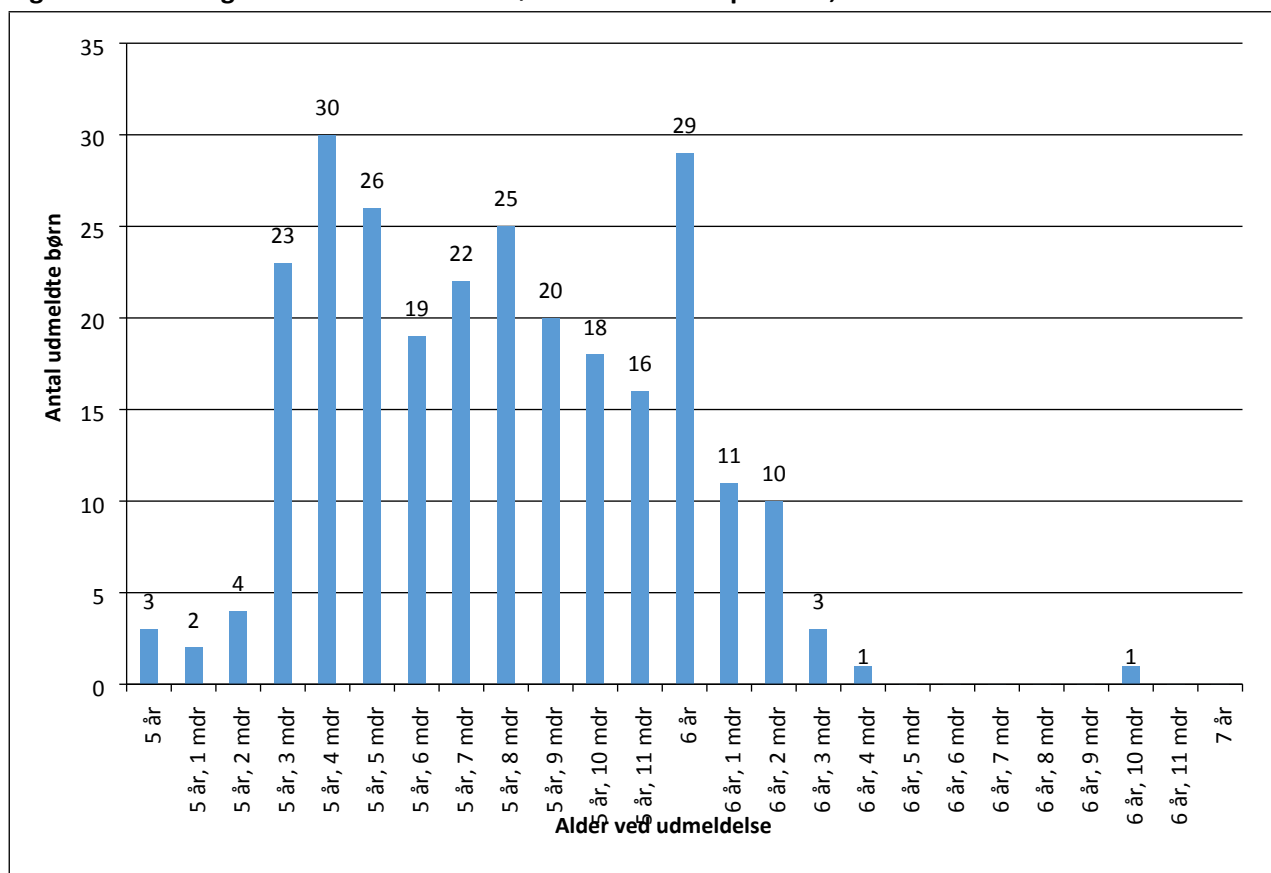
4.2.2. Udmeldelsesmønster

Figur 12 viser udmeldelsesmønstret på børnehavebørn i alderen 5 år og opefter⁷. Ligesom indmeldelsesmønstret vist i figur 11 ovenfor, kan dette års udmeldelsesmønster ses som et udtryk for udmeldelser generelt.

⁶ Figuren viser hvor gamle de børn, der har været indskrevet i enten vuggestue eller dagpleje i 2017 var, da de blev meldt ind, uanset året for indmeldelse. Børn som bliver indmeldt i vuggestue og dagpleje efter 1½ års alderen er ikke vist i denne figur, da de typisk vil illustrere et skift fra den ene vuggestue eller dagpleje til den anden frem for reel indmeldelsesalder.

⁷ Tallene dækker alle udmeldelser fra 5 år og opefter i perioden 1. januar til 31. december 2017. Børn som stopper i børnehave før 5-årsalderen er ikke vist i denne figur, da de ikke viser overgangen til sfo1 og skole, men typisk vil illustrere et skift til en anden børnehave.

Figur 12. Fordelingen af udmeldelser fra børnehave fordelt på alder, 2017

Det fremgår af figur 12, at størstedelen af børnene bliver meldt ud i 5-års-alderen, hvilket falder naturligt sammen med sfo-start. En mindre del af børnene når at fylde 6 år i årets første måneder, inden de overgår til sfo1 den 1. april. En meget lille del af børnene får udsat undervisningspligten og fortsætter i børnehave et ekstra år, inden de begynder i sfo1 og skole.

Dertil kommer en lille gruppe børn fra specialbørnehave, der typisk går i børnehave frem til starten af august, hvorfor de når at blive et par måneder ældre inden udmeldelse. Det samme gælder for enkelte privatskolebørn, der først starter sfo1 ved skolestart, hvis privatskolen først tilbyder sfo fra dette tidspunkt.

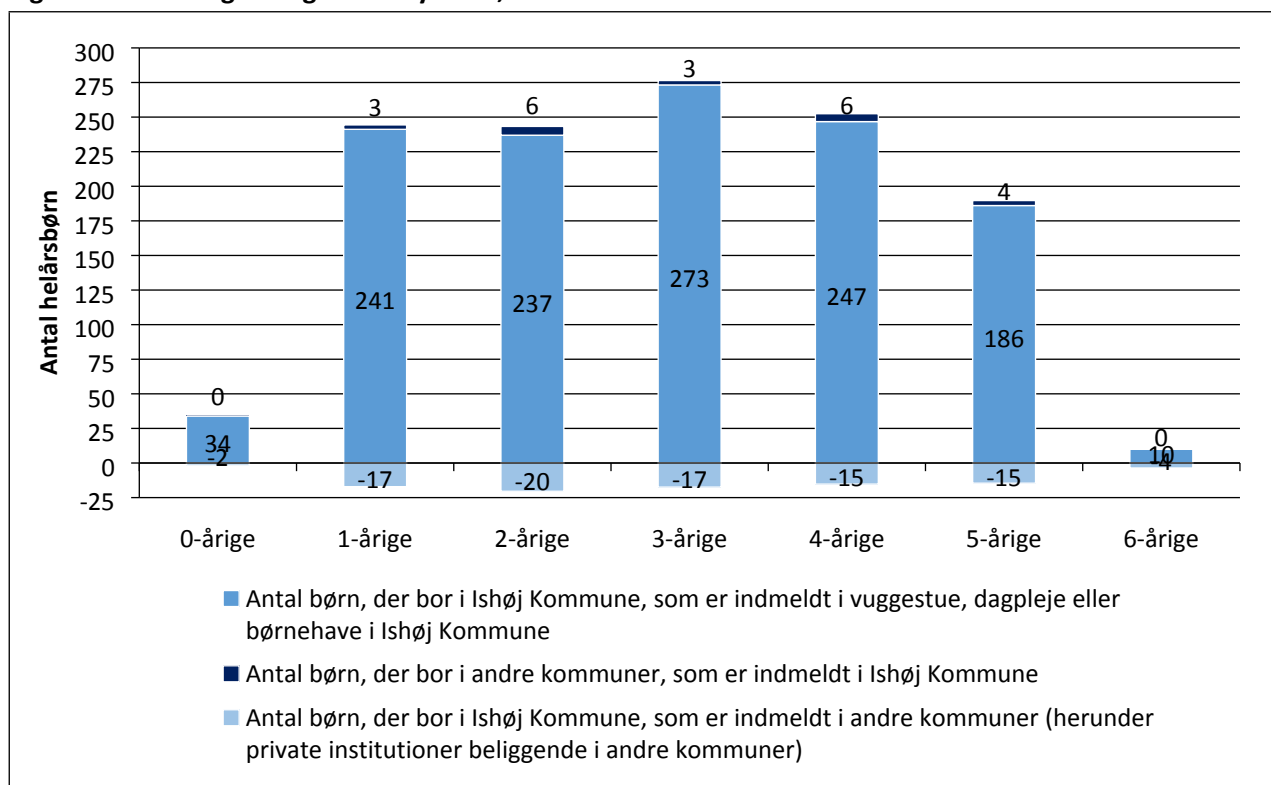
4.3. Grænsekrydsere

Størstedelen af børnene i 0-6-årsalderen, der er indmeldt i et 0-6-års dagtilbud i Ishøj Kommune, er bosiddende i Ishøj Kommune. En mindre gruppe børn fra andre kommuner er indskrevet i Ishøj Kommunes dagtilbud, ligesom en gruppe af Ishøj Kommunes børn er indskrevet i dagtilbud i andre kommuner, herunder private institutioner⁸. Disse børn kaldes grænsekrydsere.

Figur 13 viser antallet af grænsekrydsere sammenholdt med det samlede antal indmeldte børn i 2017 i Ishøj Kommunes dagtilbud.

⁸ Til gruppen af grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune er anbragte børn samt børn, som er indmeldt i en privat pasningsordning (i eller uden for Ishøj Kommune) talt med.

Figur 13. Fordelingen af grænsekrydsere, 2017

Det ses af figuren, at der i 2017 var flere børn, bosiddende i Ishøj Kommune, som var indskrevet i dagtilbud i andre kommuner, end omvendt. Det gjaldt især for børn i 1-3-årsalderen, hvor henholdsvis 17, 20 og 17 helårsbørn var indskrevet i dagtilbud i andre kommuner, mens 3, 6 og 3 boede i andre kommuner og var indskrevet i dagtilbud i Ishøj Kommune. I betragtning af, at der allerede er færre børn i 5-årsalderen, der er indmeldt i børnehave, da de så småt begynder at overgå til sfo1, er det påfaldende, at der var ligeså mange 5-årige grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune som 4-årige i 2017. Det lave antal 6-årige i figuren skyldes, at langt de fleste børn i denne alder er overgået til skole og/eller sfo1.

I 2017 var der i alt 68 flere helårsbørn i Ishøj Kommune, som var indskrevet i et dagtilbud i andre kommuner, end børn fra andre kommuner, som var indskrevet i dagtilbud i Ishøj Kommune. Flere forældre i Ishøj Kommune valgte altså et dagtilbud i en anden kommune i 2017, end omvendt. Der var i alt 39 helårsbørn i alderen 0-2 år, som var indmeldt i andre kommuner. For de 3-6-årige gælder det for 51 helårsbørn. Udviklingen de sidste fire år har været, at andelen af grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune er vokset år for år for de 0-2-årige, mens antallet af de 3-6-årige grænsekrydsere efter at være steget frem til 2015 er faldet i årene herefter (jf. figur 14 og 15).

Tabel 3 viser udviklingen i andelen af børn i henholdsvis 0-2- og 3-6-årsalderen, som var indmeldt i dagtilbud i en anden kommune i 2014, 2015, 2016⁹ og 2017.

⁹ Tallene for 2016 varierer fra sidste års dagtilbudsprognose-rapport, da der sidste år var en fejl i indberetningen af nogle grænsekrydsere ud af kommunen. Fejlen er rettet med tilbagevirkende kraft. Det betyder, at det faktiske antal grænsekrydsere ud af kommunen er lidt højere for år 2016 i denne rapport sammenlignet med dagtilbudsprognose-rapporten fra sidste år. Det gælder samtlige figurer/tabeller i afsnit 4.3. *Grænsekrydsere*, der indeholder tal fra 2016.

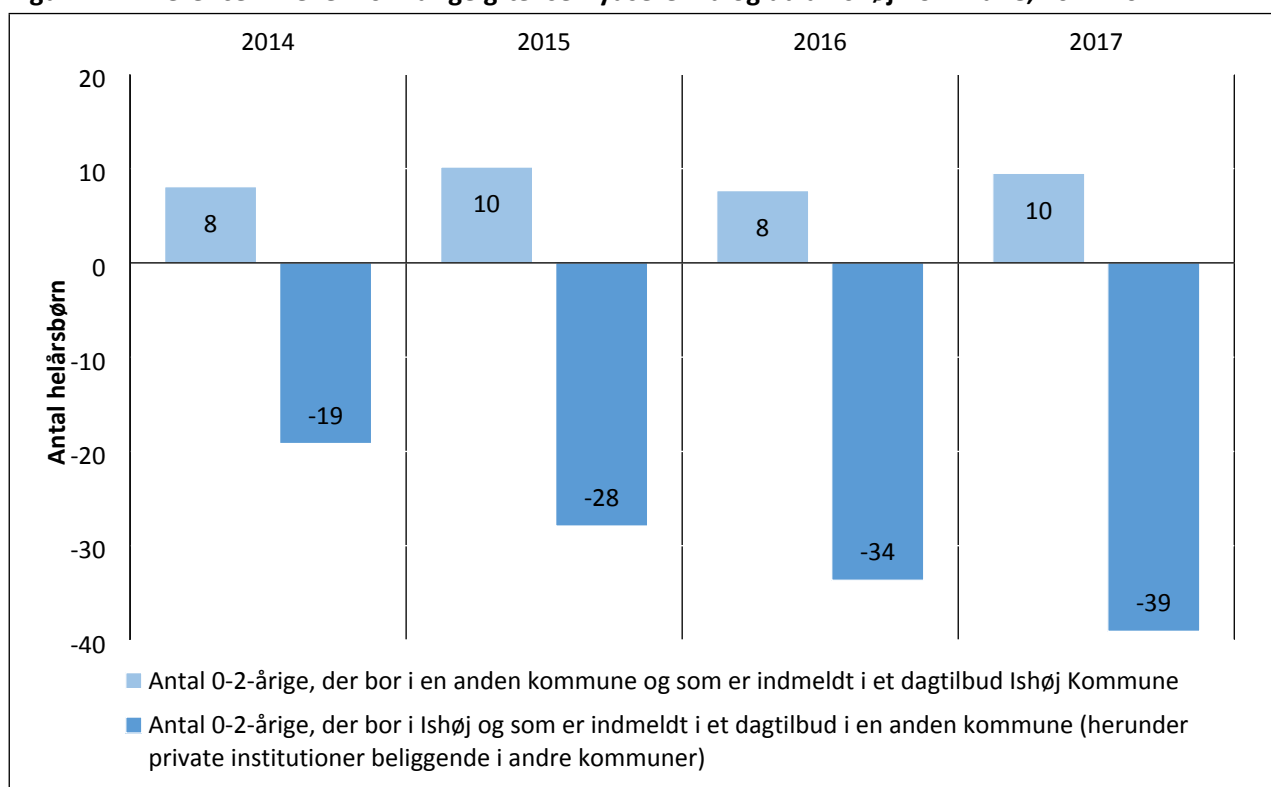
Tabel 3. Andel børn, der bor i Ishøj og som er indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune

	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017
0 – 2-årige	4,0%	5,7%	6,4%	7,2%
3 – 6-årige	6,4%	7,3%	7,2%	6,7%
0 – 6-årige i alt	5,5%	6,7%	6,9%	6,9%

Note: Andelen af børn, der er indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune, er beregnet ud fra alle børn bosiddende i Ishøj i pågældende aldersgruppe, der gik i et dagtilbud i eller uden for Ishøj det pågældende år.

Det ses i tabel 3, at procentdelen af børn i 0–2-års alderen, som er indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune, er steget fra 4 % i 2014 til 7,2 % i 2017. For de 3–6-årige er andelen steget frem til 2015, hvorefter den er faldet frem til 2017. Selvom ændringen i procent fra år 2014 og frem er større for de 0-2-årige grænsekrydsere, er antallet af 3-6-årige grænsekrydsere dog væsentligt større end antallet af 0-2-årige i alle årene (jf. figur 14 og 15 nedenfor).

Figur 14 viser udviklingen i differencen mellem 0-2-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune fra år 2014 til 2017.

Figur 14. Differencen mellem 0-2-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune, 2014-2017

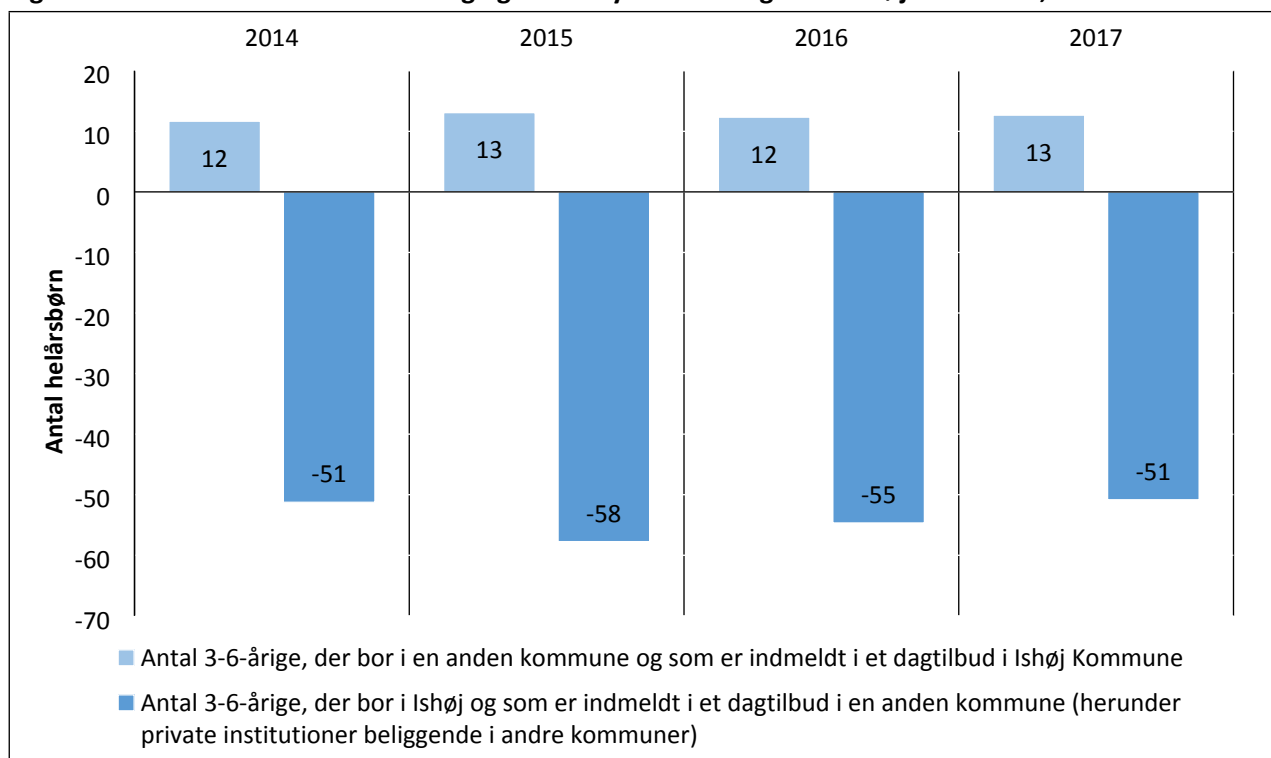
De lyseblå søjler viser antallet af helårsbørn, bosiddende i andre kommuner, der er indmeldt i 0-2-års dagtilbud i Ishøj kommune, mens de mørkeblå søjler viser antallet af helårsbørn, bosiddende i Ishøj, der er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner.

Det ses af figur 14, at antallet af 0-2-årige grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune alle årene har været større end antallet af grænsekrydsere ind i kommunen. Det fremgår også af figuren, at antallet af 0-2-årige fra

andre kommuner, som er indmeldt i Ishøj Kommune, har ligget nogenlunde stabilt over årene, mens antallet af 0-2-årige børn fra Ishøj, indmeldt i dagtilbud i andre kommuner, er steget for hvert år. Fra 2014 til 2017 har der været en stigning på 105 % af 0-2-årige børn fra Ishøj, der benytter dagtilbud i andre kommuner.

Figur 15 viser udviklingen i differencen mellem 3-6-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune fra år 2014 til 2017.

Figur 15. Differencen mellem 3 - 6-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune, 2014-2017

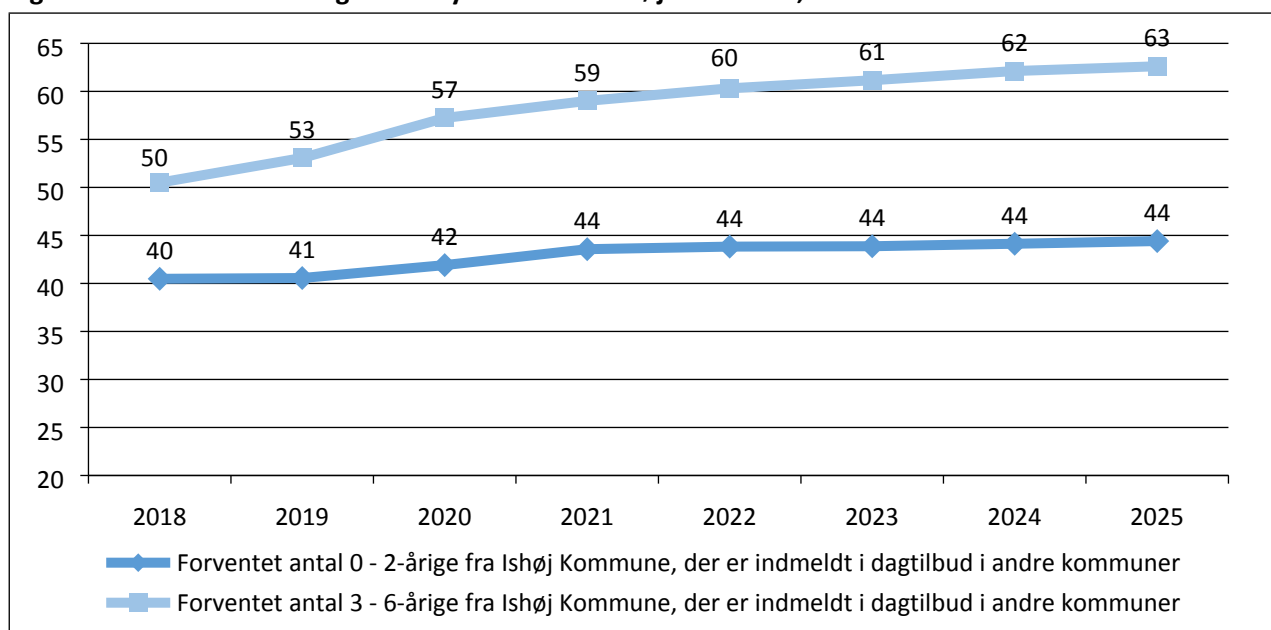

De lyseblå søjler viser antallet af helårsbørn bosiddende i andre kommuner, der er indmeldt i 3-6-års dagtilbud i Ishøj kommune, mens de mørkeblå søjler viser antallet af helårsbørn, bosiddende i Ishøj, der er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner.

Af figur 15 fremgår det, at antallet af 3-6-årige børn fra andre kommuner som er indmeldt i et dagtilbud i Ishøj Kommune har ligget stabilt over årene. Antallet af 3-6-årige børn fra Ishøj indmeldt i en anden kommune er steget fra 2014 til 2015 og faldet fra 2015 til 2017. Fra 2015 til 2017 er antallet af børn fra Ishøj indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune faldet med 7 børn, hvilket svarer til et fald på 12 %.

Figur 14 og 15 viser således, at der er sket et skift i brugen af dagtilbud over Ishøjs kommunegrænse fra 2014 til 2017.

Figur 16 på næste side viser det forventede antal børn fra Ishøj Kommune, der indmeldes i dagtilbud i andre kommuner, herunder private institutioner, i de kommende år.

Figur 16. Forventede antal grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune, 2018-2025

Det er decimaler, som ikke er vist i figuren, der er årsagen til, at det samme tal flere steder er placeret en anelse forskudt i forhold til hinanden.

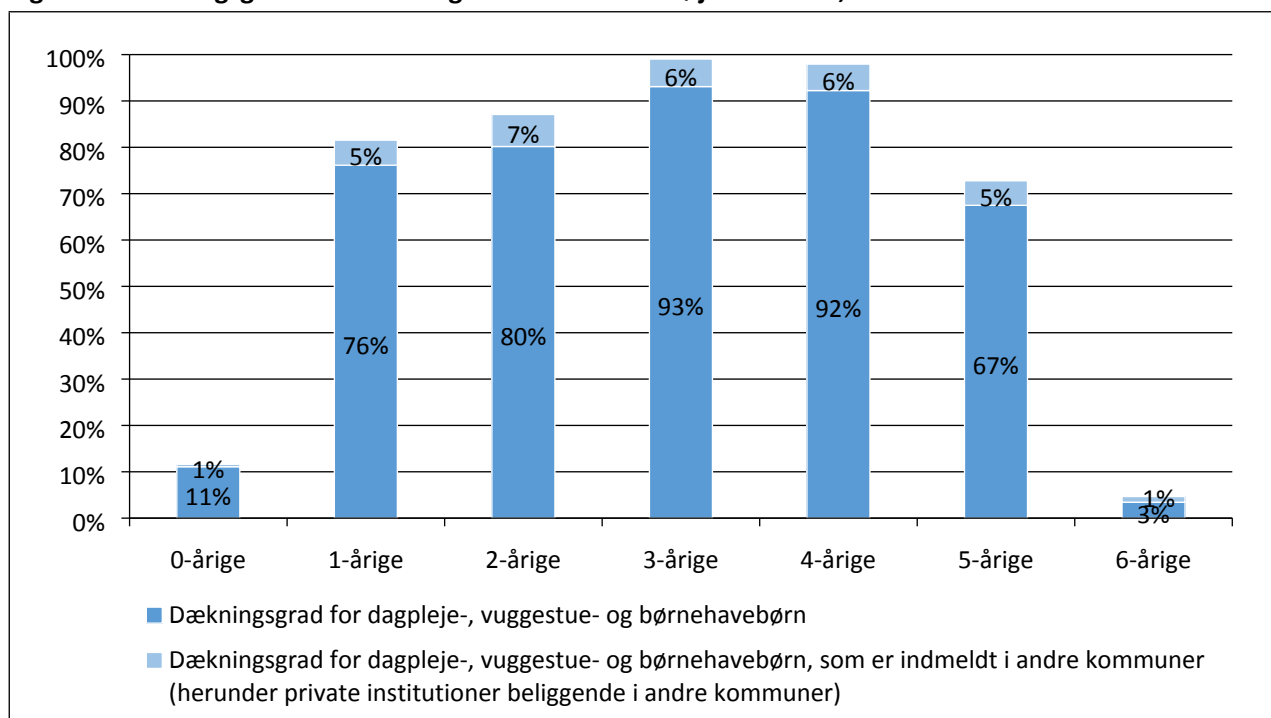
Det fremgår af figur 16, at antallet af 0–2-årige grænsekrydsere ud af kommunen forventes at være på 40 børn i år 2018, hvilket er 1 mere end antallet i 2017 (jf. figur 14), og at antallet forventes at stige til 44 i år 2025. For de 3–6-årige ses det, at der forventes 50 grænsekrydsere i år 2018, hvilket er et barn færre end i år 2017 (jf. figur 15). Tallet forventes dog at stige igen og lande på 63 børn i år 2025.

Det forventede antal grænsekrydsere ud af kommunen de forskellige år er beregnet med udgangspunkt i antallet af grænsekrydsere ud af kommunen i år 2017¹⁰ fremskrevet med det forventede antal børn i de forskellige år.

4.4. Dækningsgrader

Et væsentligt element i dagtilbudsprognosens beregningsforudsætninger er dækningsgraden. Dækningsgraden er et udtryk for, hvor stor en andel af eksempelvis alle de 1-årige børn i kommunen, der går i dagtilbud. Figur 17 viser dækningsgraderne for 0-6-årige dagpleje-, vuggestue- og børnehavebørn i 2017.

¹⁰ Man kunne have argumenteret for at tage udgangspunkt i den gennemsnitlige stigning/fald i antallet af grænsekrydsere ud af kommunen over en årrække, dette er dog behæftet med en større usikkerhed. Som det fremgår af figur 14 og 15, kan antallet af grænsekrydsere nemlig ændre sig meget på et år. F.eks. ses det i figur 15, at antallet af 3–6-årige grænsekrydsere ud af kommunen i 2016 og 2017 er faldet efter de to foregående år at være steget hvert år. Dette tyder på en stabilisering i antallet af 3–6-årige grænsekrydsere ud af kommunen. Hvis man sidste år havde beregnet det forventede antal grænsekrydsere de kommende år ud fra et gennemsnit foretaget på baggrund af de tre foregående år, ville man fejlagtigt have forventet en stejl stigning i antallet de kommende år. Derfor er det mere sikkert kun at lave beregningen ud fra tendensen det seneste år.

Figur 17. Dækningsgrader for 0-6-årige bosiddende i Ishøj Kommune, 2017

Dækningsgraden for børn, som er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner, skal forstås som procentandelen af børn fra Ishøj Kommune, som er indmeldt i 0-6-års dagtilbud i andre kommuner. Lægger man procentsatsen i de mørkeblå og lyseblå søjler sammen, får man således en samlet procentsats for, hvor mange børn fra Ishøj Kommune, der er indmeldt i et 0-6-års dagtilbud – enten i Ishøj Kommune eller i andre kommuner.

Der skelnes i figuren mellem børn, der er indmeldt i dagtilbud i Ishøj Kommune (mørkeblå) og i andre kommuner (lyseblå). Figuren viser kun børn, som er bosiddende i Ishøj Kommune, og er dermed korrigeret for grænsekrydsere ind i Ishøj Kommune.

Det ses af figuren, at kun 12 % af Ishøj Kommunes 0-årige var indmeldt i et dagtilbud i 2017. Det hænger sammen med, at de fleste børn i Ishøj først starter i vuggestue/dagpleje, når de nærmer sig 1-års-alderen (jf. figur 11). Det ses endvidere, at andelen af Ishøj Kommunes 1-2-årige børn, der gik i dagtilbud i 2017 var lavere end andelen af 3-4-årige børn. Det kan hænge sammen med, at nogle forældre vælger at passe børnene hjemme, helt indtil de når børnehvealderen. Den samlede dækningsgrad for de 1-2-årige lå i 2017 mellem 81 % og 87 %, mens den samlede dækningsgrad for de 3-4-årige lå mellem 98 % og 99 %¹¹.

Når børnene bliver 5-6 år udmeldes de fra børnehaven. De fleste børn bliver derefter indmeldt i sfo1. Den samlede dækningsgrad for børnehavebørn lå i 2017 på 73 % for de 5-årige og på 5 % for de 6-årige.

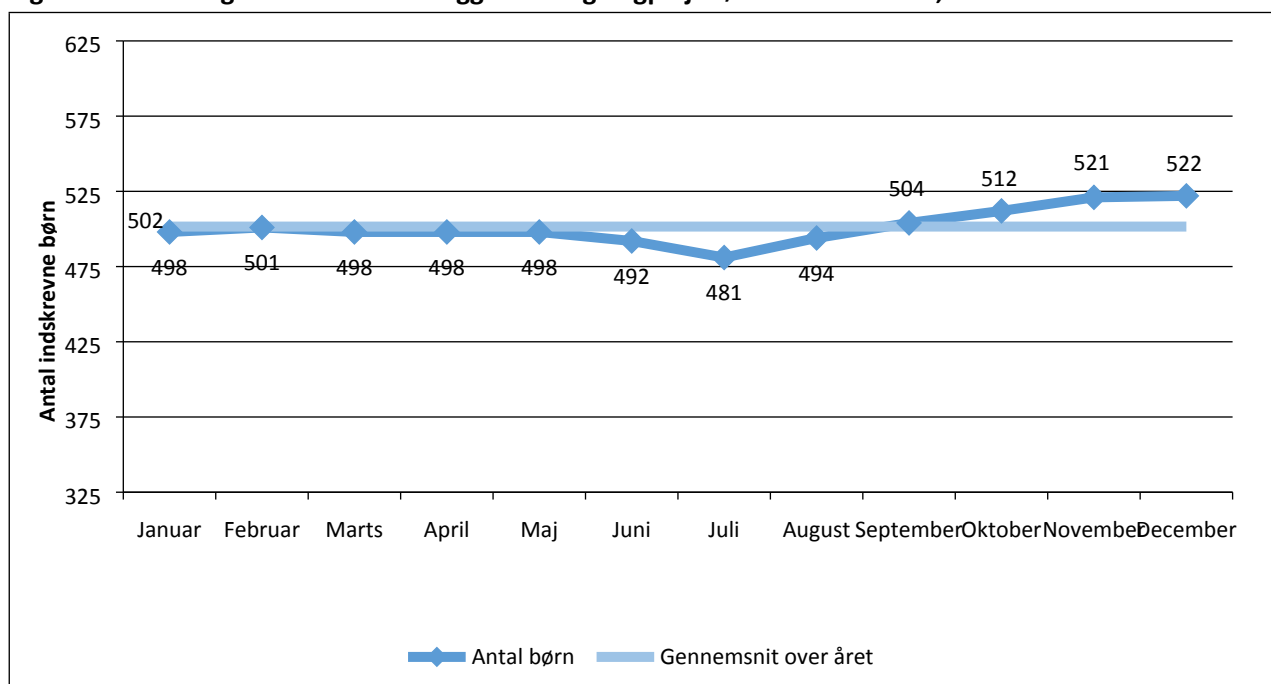
4.5. Belægning hen over året

Mens antallet af indskrevne børn (belægningen) henover året varierer meget for børnehavebørn, følger belægningen et mere jævnt mønster for dagpleje- og vuggestuebørn.

¹¹ Den samlede dækningsgrad er et udtryk for det samlede antal helårsbørn bosiddende i Ishøj Kommune, som er indmeldt i en eller anden form for dagtilbud i eller uden for kommunen.

Figur 18 viser fordelingen af indskrevne vuggestue- og dagplejebørn hen over året i 2017. Figuren er udtryk for det generelle billede i alle år.

Figur 18. Udviklingen i indskrevne vuggestue- og dagplejebørn hen over året, 2017

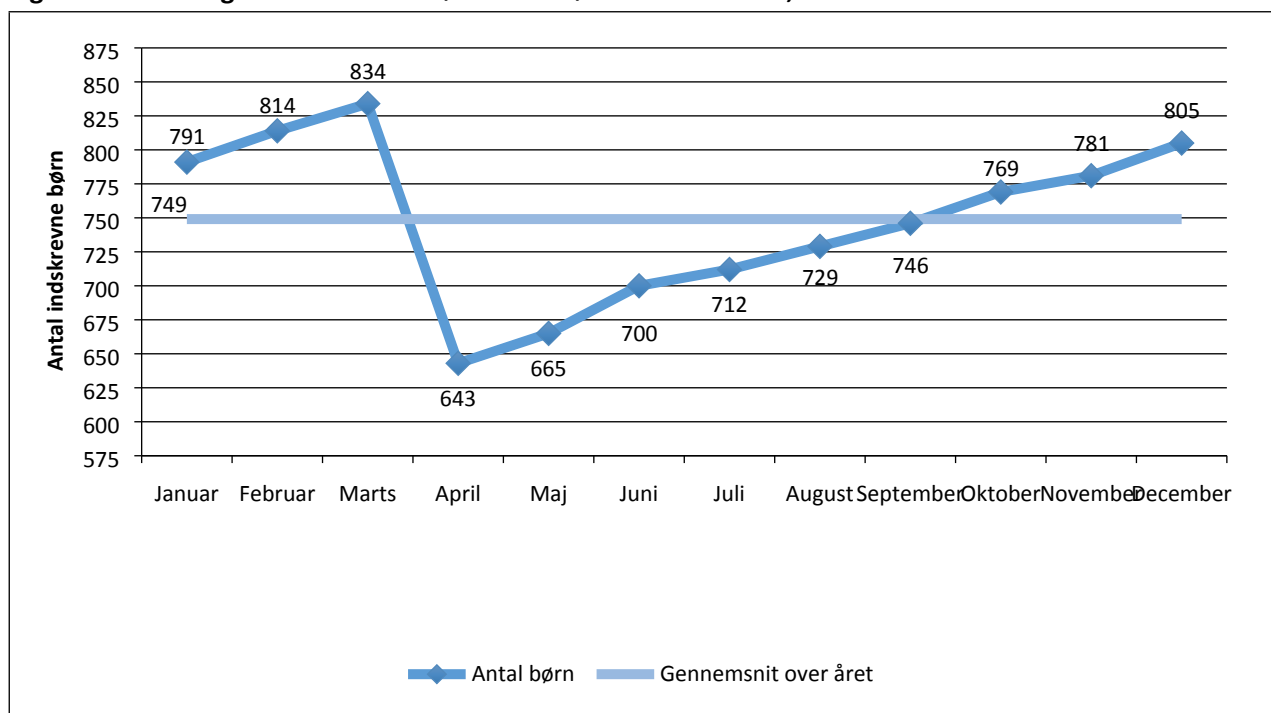
Figuren viser en nogenlunde ligelig fordeling i antallet af indskrevne børn i løbet af årets 12 måneder. Dette hænger sammen med, at der løbende indmeldes børn i dagpleje og vuggestue og løbende udmeldes nogenlunde det samme antal børn, medmindre der er store variationer i antallet af børn i de enkelte årgange, f.eks. som følge af et lavere fødselstal¹².

Der er en tendens til, at lidt færre børn starter i vuggestue og dagpleje før sommerferieperioden, mens det modsatte gør sig gældende efter sommerferieperioden.

I figur 19 på næste side fremgår fordelingen af indskrevne børnehavebørn hen over året i 2017. Tendensen i figuren er den samme i alle år.

¹² Generelt ligger fødselstallet i Danmark lidt lavere i det første halvår frem til sommerferien end i det 2. halvår. For perioden 2008-2017 lå det gennemsnitlige fødselstal på 4.909 fødsler per måned i første halvår og 5.127 fødsler per måned i andet halvår (Gennemsnitsberegningerne er foretaget ud fra tal hentet i: www.statistikbanken.dk, register FODDAG).

Figur 19. Udviklingen i indskrevne børnehavebørn hen over året, 2017

Det ses, at antallet af børnehavebørn falder fra marts til april, hvorefter det stiger igen. Det skyldes, at der løbende hen over året indmeldes nye børnehavebørn, mens hovedparten af udmeldelserne sker den 31. marts, når de kommende skolebørn starter i sfo1.

Antallet af børnehavebørn ligger derfor konsekvent under gennemsnittet for året som helhed fra april og frem mod årets sidste kvartal. Fra sidste kvartal og frem mod 31. marts ligger antallet af børn over årsgennemsnittet.

Skalaerne på y-aksen (antal indskrevne helårsbørn) er i figur 18 og 19 sat til det samme interval på 300 børn, da dette gør sammenligneligheden i udsving af børn hen over året imellem de to figurer lettere.

Bilag 1: Dagtilbudsprognosens præcision

En prognose bygger på en række forudsætninger, der antages at være opfyldt for de år, prognosen dækker. Dagtilbudsprognosens forudsætninger bygger på befolkningsprognosens forventede børnetal i de fremtidige år samt det seneste års faktuelle anvendelsesmønstre af kommunens dagtilbud og indskrivningsmønstre på tværs af kommunegrænser.

I det omfang forudsætningerne ændrer sig over tid, vil det forårsage usikkerhed i prognosens forudsigelser. Usikkerheden vokser, jo længere ud i fremtiden man bevæger sig, da risikoen for at virkeligheden ikke afspejler prognosens forudsætninger vokser.

Tabel 4 viser det prognosticerede pladsbehov for 2017 fra sidste års prognose sammenholdt med det faktiske antal indskrevne børn i kommunens dagtilbud i 2017. Herudover viser tabellen, hvor meget 2017-prognosen ramte forkert i forhold til det faktiske antal indskrevne børn.

Tabel 4. Forskellen imellem faktisk og forudsagt antal børn i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2017

	Prognose	Faktisk	Forskel, antal børn	Forskel, procent
	Antal helårsbørn		Procent	
0 - 2-årige	520	522	2	0%
3 - 6-årige	702	729	26	4%
I alt	1.222	1.250	28	2%

Det ses, at 2017-prognosen undervurderede det samlede pladsbehov i 2017 med i alt 28 børn. Det svarer til, at det faktiske antal indskrevne børn lå 2 % højere end forventet.

Forskellen dækker over, at der var 26 flere 3–6-årige indskrevet i dagtilbuddene end forventet og 2 flere 0–2-årige børn indskrevet end forventet. Det faktiske antal indskrevne 3–6-årige lå 4 % over det forventede, mens det for de 0–2-årige ikke udgør en procentmæssig forskel mellem det forventede børnetal i 2017-prognosen og det faktiske antal indskrevne børn i 2017.

Der er forskellige forhold, der kan forårsage, at prognosen ikke formår at ramme det faktiske antal indskrevne børn, f.eks.:

1. Hvis befolkningsprognosens børnetal for det pågældende år afviger fra de faktiske børnetal
2. Hvis det faktiske antal af grænsekrydsere for det pågældende år afviger fra det historiske antal, der anvendes i prognosen
3. Hvis de faktiske dækningsgrader for det pågældende år afviger fra de historiske dækningsgrader, der anvendes i prognosen